

SCHOLENGEMEENSCHAP
AUGUSTINIANUM

natuurtoets

Quickscan natuurtoets scholengemeenschap Augustinianum, Eindhoven

Beoordeling van effecten op beschermde natuurwaarden

Opdrachtgever

Hurks bouw- & vastgoedontwikkeling

Status

Concept

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets scholengemeen- schap Augustinianum, Eindhoven

Subtitel

Beoordeling van effecten op beschermde natuurwaarden

Projectcode	Datum	Status
17-396	1 september 2017	Concept

Auteur(s)

[Redacted]

Tweede lezer

[Redacted]

Opdrachtgever

Hurks bouw- & vastgoedontwikkeling

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

[Redacted] (2017). Quickscan natuurtoets scholengemeenschap Augustinianum, Eindhoven. Beoordeling van effecten op beschermde natuurwaarden. Rapport 17-396. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doelstelling	2
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	2
1.3 Leeswijzer	3
2. Toetsingskader en onderzoeksmethode	4
2.1 Wettelijk kader	4
2.2 Onderzoeksmethode	5
3. Gebiedsbescherming	7
3.1 Natura 2000	7
3.2 Natuurnetwerk Nederland	7
4. Soortbescherming	8
4.1 Flora	8
4.2 Zoogdieren	8
4.3 Broedvogels	10
4.4 Amfibieën	11
4.5 Overige soortgroepen	11
5. Geraadpleegde bronnen	12

Bijlagen

Samenvatting

Inleiding

Hurks bouw- & vastgoedontwikkeling heeft het voornemen om het Augustinianum terrein aan de van Wassenhovenstraat in Eindhoven te ontwikkelen tot woningbouwlocatie. Dit voornemen gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of het voornemen conflicteert met de wettelijke bescherming van soorten en natuurgebieden.

Gebiedsbescherming

- Op basis van de afstand, de aard van de voorgenomen activiteiten en de aanwezigheid van tussenliggende bebouwing en infrastructuur, zijn negatieve effecten op instandhoudingsdoelen van bij Wet natuurbescherming beschermde natuurgebieden op voorhand uit te sluiten;
- De beoogde ontwikkeling leidt niet tot vermindering van de oppervlakte van NNN of van de samenhang tussen gebieden. Met de ingrepen worden de potenties voor behoud en ontwikkeling van waarden niet aangetast. Significant negatief effect is uitgesloten;

Soortbescherming

- In de bebouwing binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig.
- Broedvogels met jaarrond beschermde nestlocaties worden niet het onderzoeksgebied verwacht. Wel zijn binnen de invloedssfeer van het voornemen diverse algemene vogels broedend te verwachten.
- Het voornemen heeft geen negatief effect op beschermde flora, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden.

Advies

- De voorgenomen plannen hebben geen effecten op beschermde gebieden. Er zijn geen vervolgstappen voor gebiedsgerichte bescherming nodig.
- Voorafgaand aan uitvoering van het project dient gericht onderzoek uitgevoerd te worden naar vleermuizen tussen begin half mei en eind september. Afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek kan het noodzakelijk zijn om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen en zijn mitigerende maatregelen nodig.
- Werkzaamheden die broedbiotopen van alle aanwezige vogels beschadigen dienen te allen tijde te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door gefaseerd te werken en de uitvoering in elk geval op te starten in de periode voor half maart en na eind juli of het onderzoeksgebied te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van het project. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd, maar is het van belang of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Hurks bouw- & vastgoedontwikkeling heeft het voornemen om het Augustinianum terrein aan de van Wassenhovenstraat te Eindhoven te ontwikkelen tot woningbouwlocatie. Dit voornemen gaat mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of het voornemen conflicteert met de wettelijke bescherming van natuurwaarden. Voorliggend rapport beschrijft de methode en het resultaat van het uitgevoerde onderzoek.

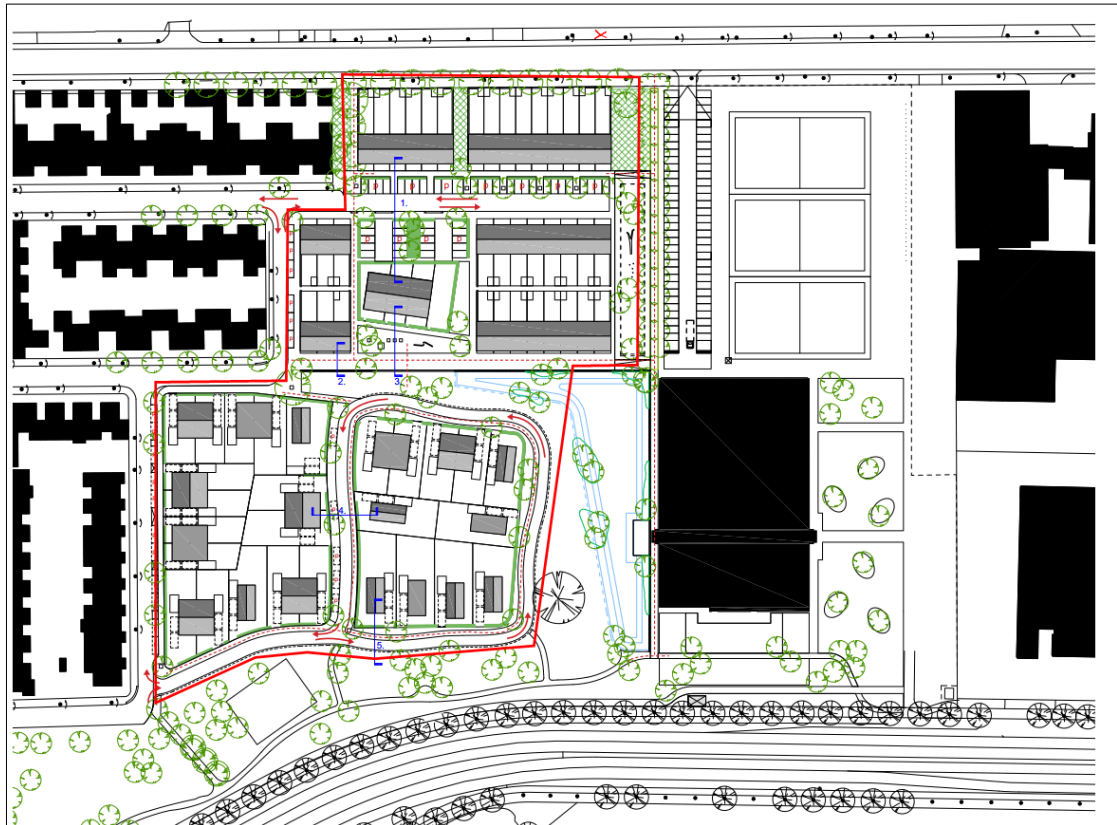
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied is gelegen aan de van Wassenhovenstraat te Eindhoven (figuur 1.1). Op de locatie is voornamelijk bebouwing aanwezig wat in gebruik is als middelbaar schoolgebouw (Augustinianum). Verder zijn gazon en enkele opgaande groenelementen aanwezig. Het voornemen bestaat uit de sloop van de huidige bebouwing, waarna het terrein bouwrijp gemaakt wordt voor woningbouw.

Figuur 1.1: Ligging plangebied (rood omlijnd). Bron luchtfoto: nationaal georegister

Volgens het stedenbouwkundig plan 'Augustinianum – Eindhoven' bestaat het voornemen uit realisatie van 40 rijtjeswoningen, 18 twee-onder-één-kap woningen en 8 vrijstaande woningen (bron: maak architectuur; zie figuur 1.2).

Figuur 1.2: Geplande woningbouw op locatie Augustinianum (binnen rode begrenzing volgens stedenbouwkundig plan (maak architectuur))

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde gebieden (hoofdstuk 3) en soorten (hoofdstuk 4). Daarnaast is beschreven of en zo ja welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2. Toetsingskader en onderzoeksmethode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op gebieds- en soortenbescherming. Bescherming van houtopstanden is conform opdracht niet meegenomen in de rapportage. Voor de volledige wettekst verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Gebiedsbescherming (Natura 2000)

Artikelen 2.1 tot en met 2.12 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden). Voor Natura 2000-gebieden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld voor habitats, soorten, broedvogels en / of niet-broedvogels. In artikel 2.7 verplicht de Wet natuurbescherming om vooraf te beoordelen of ingrepen / activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden aangewezen instandhoudingsdoelen. Mocht sprake zijn van (significant) negatieve effecten dan kan het aanvragen van vergunning bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep of activiteit plaatsvindt) aan de orde zijn.

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de Wet natuurbescherming regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 Wet natuurbescherming), in de praktijk onderverdeeld in:
  - Vogels met jaarrond beschermde nesten zoals Huismus, Gierzwaluw en Buizerd, en
  - Overige vogels wier nesten alleen tijdens het broedseizoen (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest) zijn beschermd;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I) zoals bedoeld in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming;
- Overige nationaal beschermde soorten (artikel 3.10 Wet natuurbescherming), onderverdeeld in:
  - soorten waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt, en
  - Soorten waarvoor provinciaal wel vrijstelling geldt.

Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

Voor het overtreden van verbodsartikelen bij ruimtelijke ingrepen is het noodzakelijk om ontheffing aan te vragen bij bevoegd gezag (veelal de provincie waarbinnen de ingreep plaatsvindt). Voor het verkrijgen van een ontheffing dient een uitgebreide rapportage opgesteld te worden waarin o.a. wordt aangegeven hoe gezorgd wordt dat schade tot een minimum beperkt blijft en of compenserende maatregelen aan de orde zijn.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

De bescherming van het Nationaal natuurnetwerk (NNN; de voormalige EHS) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Stb 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen. De bescherming van de EHS is ruimtelijk vastgelegd en geborgd door middel van het Bestemmingsplan. Indien voor een ontwikkeling niet hoeft worden afgeweken van het Bestemmingsplan, is geen NNN-toets noodzakelijk. De waarden blijven dan immers geborgd.

In het Barro staat dat gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Noord-Brabant

Het ruimtelijk beleid voor de NNN is in de provincie Noord-Brabant vastgelegd in de Verordening Ruimte (2014). De wezenlijke kenmerken en waarden zijn gekoppeld aan de natuurdoelen voor een gebied. Deze zijn opgenomen in het Natuurbeheerplan Noord-Brabant (2018). Het Brabantse natuurbeleid kent externe bescherming van het Natuurnetwerk. Dit betekent dat ook activiteiten die plaatsvinden buiten het Natuurnetwerk Brabant (NNB) niet mogen leiden tot aantasting van de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. Negatieve effecten dienen waar mogelijk beperkt en als dat niet mogelijk is, gecompenseerd te worden. Effecten van activiteiten buiten het NNB vallen niet onder het 'nee-tenzij' regime.

2.2 Onderzoeksmethode

Om de aanwezige of te verwachten beschermde waarden binnen de invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten in beeld te brengen is gestart met literatuuronderzoek. Hierbij is onderzocht of het plangebied binnen of nabij beschermde gebieden ligt en of beschermde soorten bekend zijn in en in de directe omgeving van het plangebied. Wij hebben gebruik gemaakt van NDFF¹ en provinciale kaartviewers (zie Geraadpleegde bronnen, hoofdstuk 5).

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 12 juli 2017 is uitgevoerd. Het plangebied is onderzocht door een ecooloog van Ecogroen. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten van de Wet natuurbescherming en mogelijke relaties tussen het onderzoeksgebied en beschermde gebieden. De aanwezige bebouwing is onderzocht op geschiktheid voor vaste verblijfplaatsen van vleermuizen, Steenmarter en nestlocaties voor Huismus. De buitenzijde van de aanwezige gebouwen zijn geïnspecteerd op bouwkundige kenmerken als aanwezigheid van

¹ Op de gegevens van de NDFF rusten auteursrechten.

ventilatieopeningen, ruimten achter boeiboorden, gevelbetimmering en eventuele openingen ontstaan door scheuren. Daarnaast is tijdens het veldonderzoek beoordeeld of (mogelijke) nesten van jaarrond beschermde broedvogels aanwezig zijn in bomen. Daarnaast zijn bomen gecontroleerd op hun geschiktheid als vaste verblijfplaats voor vleermuizen.

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn en is bepaald of het plangebied gelegen is in of nabij beschermde gebieden. Vervolgens is op basis van de geplande ingrepen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is 'Leenderbos, Grootte Heide & De Plateaux', gelegen op ruim 3 kilometer afstand van het plangebied. Gezien de binnenstedelijke ligging, de afstand van het plangebied tot Natura 2000-gebieden en de lokale aard van de ingrepen, kan worden geconcludeerd dat geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden optreden. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Situatie

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een gebied dat door de provincie Noord-Brabant is aangewezen als NNB. Het dichtstbijzijnde gebied behorend tot de NNB is gelegen op een afstand van 150 meter ten noorden van het plangebied (ecologische verbindingzone Eindhovensch Kanaal). Het plangebied is onderdeel van deelgebied 'Eindhovensch Kanaal en omgeving', beschreven in Natuurgebiedsplan 'Dommeldal-Zuidoost'. Voor realisatie van de woningen is een bestemmingswijziging nodig. Voor de bestemmingswijziging is toetsing aan het NNB dan ook aan de orde.

Ecologische kenmerken en waarden

Doelstellingen Dommeldal-Zuidoost zijn:

- Behouden, versterken, herstellen en ontwikkelen van karakteristieke en / of zeldzame, bedreigde of moeilijk vervangbare natuur- en landschapswaarden;
- Vormen van aaneengesloten natuurgebieden, om zodoende negatieve effecten te verkleinen, de beheerbaarheid te vergroten, en om lokale grondwatersystemen, (landschaps)ecologische relaties en gradiënten te kunnen behouden of te herstellen;
- Herstellen van droge en natte verbindingzones via onder meer beken, waterlopen, dekzandruggen, dijktaaluds en bossen, om hiermee de relaties tussen de gebieden te verstevigen en isolatie van populaties op te heffen. In het bijzonder geldt dit voor de amfibieën, dagvlinders, zoogdieren (onder meer vleermuizen en de Das), bosvogels en vissen.

Voor de ecologische verbindingzone Eindhovensch Kanaal geldt de ambitie natuurbeheertype Zoete plas (N04.02). De natuur- en landschapsdoelstelling voor deze verbindingzone is gericht op het behoud en optimalisering van natuurwaarden: leefgebied en migratiezone voor allerlei planten- en diersoorten (met name dagvlinders, libellen, moerasvogels en kleine zoogdieren).

Effectbeoordeling en conclusie

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Eindhoven. Tussen de planlocaties en het NNB liggen infrastructuur (Dirkboutslaan en Kanaaldijk-Zuid) en industriële bedrijven. Vanwege deze ligging en de afstand van ruim 150 meter tot het plangebied NNB heeft de geplande ontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNB. Dat wil zeggen dat de natuur- en landschapsdoelstelling voor deze verbindingzone, zoals vastgelegd in het provinciale Natuurbeheerplan, niet worden aangetast door de geplande ontwikkeling. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

4. Soortbescherming

4.1 Flora

Er zijn geen beschermde plantensoorten of plantensoorten van de Rode Lijst aangetroffen. Gezien de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) worden deze ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora in het kader van de Wet natuurbescherming worden op basis van bekende verspreidingsgegevens en terreinkenmerken niet verwacht binnen het plangebied.

4.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven/ zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

In het gehele schoolgebouw worden vaste verblijfplaatsen van vleermuizen als Gewone, Ruige dwergvleermuis en Laatvlieger verwacht. Geschikte verblijfplaatsen zijn onder ander aanwezig in spouwmuren die toegankelijk zijn via open stootvoegen.

Als gevolg van de geplande sloopwerkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen verloren gaan. Voor het wegnemen of verstoren van verblijfplaatsen van vleermuizen is formeel het aanvragen van ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Hierbij is van belang dat de functionele leefomgeving niet in gevaar komt van de aanwezige vleermuizen. Het is noodzakelijk om de volgende acties te ondernemen:

Aanvullend onderzoek

- Uitvoeren van aanvullend onderzoek naar verblijfplaatsen conform het vleermuisprotocol. In deze situatie is het noodzakelijk om in de periode half mei tot en met september vier nachtelijke bezoeken te brengen. Met informatie die met gericht onderzoek wordt verzameld, kan maatwerk worden geleverd met betrekking tot de te nemen mitigerende maatregelen.

Mitigerende maatregelen

Mochten in het gebouw verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn, dan zijn de volgende maatregelen noodzakelijk:

- Bij de planning van de sloop dient rekening gehouden te worden met de seizoensactiviteit van vleermuizen om verstoring in de meest kwetsbare perioden (kraam-, paar- en of overwinteringsperiode) te voorkomen. De precieze planning is afhankelijk van de uitkomsten van het aanvullend onderzoek en de (verwachte) functie die het pand heeft voor vleermuizen. Normaliter is de meest geschikte periode voor het uitvoeren van sloopwerkzaamheden 1 oktober - 15 november (weersafhankelijk);
- Voorafgaand aan de sloop is het noodzakelijk om de bebouwing ongeschikt te maken voor vleermuizen door tochtgaten te maken. Hiervoor zijn verschillende manieren zoals het maken van gaten in muren, verwijderen van kozijnen en het verwijderen van dakpannen. Met een controle kan vervolgens gecheckt worden of de vleermuizen daadwerkelijk vertrokken zijn;
- Ter vervanging van de te verwijderen verblijfplaatsen dienen vervangende verblijfplaatsen te worden gerealiseerd. Tijdelijke voorzieningen kunnen gerealiseerd worden door bijvoorbeeld het plaatsen van speciale vleermuis kasten die in de meeste gevallen drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden geplaatst dienen te zijn. Daarnaast dienen in de nieuwbouw of in omliggende gebouwen permanente verblijven aangebracht te worden;
- Bovenstaande maatregelen dienen te worden uitgevoerd in overleg met een vleermuisdeskundige (zie kader 4.2).

Kader 4.2 Ter zake deskundige

Het Ministerie van Economische Zaken verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

Vliegroutes en foerageergebieden

Het plangebied vormt beperkt foerageergebied voor soorten als Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis. Vliegroutes van vleermuizen worden niet in het plangebied verwacht vanwege het ontbreken van opgaande, lijnvormige structuren. Vervolgstappen voor vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillend beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek, en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Verblijfplaatsen van nationaal beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling, zoals Eekhoorn, worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Mol, Huisspitsmuis, Bosspitsmuis *spec.*, Bosmuis en Rosse woelmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Brabant automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nestlocaties van broedvogels aangetroffen en worden gezien actuele verspreidingsgegevens (NDFP) en de terreinkenmerken ook niet verwacht (zie kader 4.3). Het nemen van vervolgstappen voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Kader 4.3 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van bosschages en bebouwing in het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten zoals Merel, Zwartkop, Roodborst, Houtduif, Turkse tortel, Winterkoning en Tijftjaf.

Alle broedvogels zijn gedurende het broedseizoen beschermd en mogen in deze periode niet verstoord of geschaad worden. Voor verstoring tijdens het broedseizoen van een vogel wordt geen ontheffing verleend. Als broedseizoen wordt gehanteerd: periode van nestbouw, periode van broed op de eieren en de periode dat de jongen op het nest gevoerd worden. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periode tussen half juli en half december, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten van bijvoorbeeld Boerenzwaluw, Houtduif en/of Turkse tortel aanwezig zijn binnen de invloedssfeer van de plannen. Boerenzwaluw kan namelijk tot in september broedend aanwezig zijn, Houtduif tot half november en de Turkse tortel tot in december.

4.4 Amfibieën

Gezien het ontbreken van oppervlaktewater is voortplanting van amfibieën uitgesloten in het plangebied. Wel is onder de strooisellaag van begroeiingen in en rondom het plangebied overwintering van algemene amfibieën als Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikkersoorten te verwachten. Overwintering van amfibieën met een zwaarder beschermingsregime kunnen op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) worden uitgesloten binnen de grenzen van het voornemen.

Bij de voorgenomen ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën juridisch gezien niet noodzakelijk is.

4.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden).

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Provincie Noord-Brabant (2018). Natuurbeheerplan 2018.

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>)

NatuurNetwerk Brabant (<https://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan>)

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>)

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>)

NDFF Uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>). Geraadpleegd 11 juli 2017.

Ravon.nl (website met soortinformatie over reptielen, amfibieën en vissen)

Bijlagen